

Sygnaliści

Sygnaliści – przyjmowanie zgłoszeń zewnętrznych

Zgodnie z ustawą o ochronie sygnalistów z 14 czerwca 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 928), Centralne Biuro Antykorupcyjne realizuje swoje zadania w zakresie przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych.

Zgłoszenie zewnętrzne to procedura umożliwiająca przekazanie informacji o naruszeniach prawa do instytucji, która nie jest częścią struktury organizacyjnej podmiotu prawnego, w którym osoba fizyczna dokonująca zgłoszenia, w kontekście związanym z pracą, jest lub była:

1. pracownikiem;
2. kandydatem do pracy/służby, który uzyskał informację o naruszeniu prawa w procesie rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy;
3. osobą świadczącą pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
4. przedsiębiorcą wykonującym usługi;
5. osobą świadczącą pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej;
6. praktykantem, stażystą i wolontariuszem;
7. funkcjonariuszem, żołnierzem.

Bez „kontekstu związanego z pracą” nie możemy mówić o posiadaniu statusu sygnalisty w rozumieniu ustawy o ochronie sygnalistów, nawet jeśli dokonane zgłoszenie naruszenia prawa mieści się w katalogu spraw objętych ustawą.

Zgłoszenia zewnętrznego można dokonać:

Pocztą tradycyjną na adres CBA, ul. Poleczki 3, 02-822 Warszawa (w podwójnej kopercie z dopiskiem „Zgłoszenie zewnętrzne sygnalisty”);

Przez e-mail na adres: sygnal@cba.gov.pl (z tytułem „Zgłoszenie zewnętrzne sygnalisty”);

Poprzez formularz: [Zgłoś naruszenie prawa - sygnaliści](#)

Osobiście - wniosek o spotkanie możesz wysłać na jeden ze wskazanych powyżej sposobów lub umówić się telefonicznie dzwoniąc na infolinię 800 808 808.

Wyżej wymienione opcje kontaktu przeznaczone do zgłoszeń zewnętrznych zapewniają kompletność, poufność i integralność danych, w tym ich odpowiednie zabezpieczenie przed dostępem osób nieupoważnionych oraz pozwalają na bezpieczne ich przetwarzanie w celu umożliwienia prowadzenia dalszego postępowania wyjaśniającego.

WAŻNE!

CBA nie przyjmuje zgłoszeń anonimowych, ponieważ każde zgłoszenie wymaga szczegółowej weryfikacji i analizy. Sygnalista musi podać swoją tożsamość oraz dane kontaktowe, aby CBA mogło prowadzić skuteczne postępowanie wyjaśniające i zapewnić pełną ochronę prawną osobom składającym zgłoszenia.

Czym jest naruszenie prawa?

Naruszenie prawa to każde działanie lub zaniechanie niezgodne z przepisami lub takie, które ma doprowadzić do tego, aby przepisy obejść.

Naruszenie prawa może dotyczyć:

1. korupcji;
2. zamówień publicznych;
3. usług, produktów i usług finansowych;
4. przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
5. bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami,
6. bezpieczeństwa transportu;
7. ochrony środowiska;
8. ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
9. bezpieczeństwa żywności i pasz;

10. zdrowia i dobrostanu zwierząt;
11. zdrowia publicznego;
12. ochrony konsumentów;
13. ochrony prywatności i danych osobowych;
14. bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
15. interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
16. rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznych zasad konkurencji pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
17. konstytucyjnych wolności praw człowieka i obywatela.

Sygnalista podlega ochronie od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.

Odpowiedzialność za fałszywe zgłoszenie zewnętrzne naruszenia prawa

Zgłoszenie może być dokonywane wyłącznie w dobrej wierze a złożenie nieprawdziwego zgłoszenia jest zakazane. Ustawodawca wprowadził kary dla osób, które dokonują zgłoszenia, chociaż wiedzą, że do naruszenia prawa nie doszło, a tym samym przekazują nieprawdziwe informacje. Za takie działania, zgodnie z art. 57 ustawy o sygnalistach, grozi grzywna, kara ograniczenia wolności albo kara więzienia do lat 2, natomiast Centralne Biuro Antykorupcyjne ma prawny obowiązek skierowania do organów ścigania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Ustawa o ochronie sygnalistów nie zwalnia sygnalisty z odpowiedzialności karnej za popełniony czyn zabroniony.

Szczegółowe regulacje dotyczące zgłoszeń zewnętrznych, a także zakres przedmiotowy spraw, które mogą dotyczyć zgłoszenia oraz warunki objęcia sygnalisty ochroną, znajdują się w [ustawie z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów \(Dz. U. z 2024 r. poz. 928\)](#).

W przypadku gdy Państwa zgłoszenie nie dotyczy zdarzeń objętych procedurą zgłoszeń zewnętrznych, rozpatrywanych przez CBA, zachęcamy do kontaktu z Rzecznikiem Praw Obywatelskich.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich:

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

<https://bip.brpo.gov.pl>

KLAUZULA INFORMACYJNA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

1. Administratorem danych osobowych przetwarzanych w ramach zgłoszenia naruszenia prawa, o którym mowa w art. 3 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. ustawy o ochronie sygnalistów jest Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego z siedzibą w Warszawie przy Al. Ujazdowskich 9.

2. Nadzór nad zgodnością przetwarzania danych osobowych sprawuje Pełnomocnik do spraw kontroli przetwarzania przez CBA danych osobowych.

3. Z Administratorem można się skontaktować pisemnie pod adresem:

00-583 Warszawa Al. Ujazdowskie 9.

4. Z Pełnomocnikiem do spraw kontroli przetwarzania przez CBA danych osobowych można się skontaktować pod adresem: 00-583 Warszawa Al. Ujazdowskie 9, adres email: sekretariat.do@cba.gov.pl.

5. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest:

a) art. 22 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o *Centralnym Biurze Antykorupcyjnym*;

b) art. 6 ust. 1 lit. a RODO - zgoda na przetwarzanie danych osobowych;

c) art. 6 ust. 1 lit. c RODO - w celu realizacji obowiązku ciążącego na administratorze, w związku z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928), w celu realizacji zadań związanych z obsługą zgłoszeń naruszenia prawa;

d) art. 9 ust. 2 lit. g) RODO w związku z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928), jeżeli takie dane osobowe zawarte są w zgłoszeniu sygnalisty

e) art. 13 i 14 RODO - z uwzględnieniem wyłączenia, o którym mowa w art. 8 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.

6. Podane dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji rozpatrzenia zgłoszenia informacji o naruszeniach prawa, w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.

7. Podanie danych jest dobrowolne.

8. Dane osobowe będą udostępnione podmiotom uprawnionym do ich przetwarzania na podstawie przepisów prawa.
9. Dane osobowe mogą być udostępniane innym właściwym organom, podmiotom w przypadku prowadzenia działań następczych lub organom publicznym właściwym do podjęcia działań następczych.
10. Do ujawnienia danych może dojść w przypadku, gdy to ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem związanym z prowadzonymi postępowaniami wyjaśniającymi lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującej osobie, której dotyczy zgłoszenie. Przed dokonaniem takiego ujawnienia osoba, której dane dotyczą zostanie powiadomiona. Powiadomienie może nie zostać przekazywane, jeżeli mogłoby zagrozić postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu przygotowawczemu, lub sądowemu.
11. Dane osobowe nie będą przekazane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
12. Dane osobowe, przetwarzane w celu określonym w pkt. 6, zostaną usunięte z rejestru zgłoszeń wewnętrznych po 3 latach od zakończenia roku kalendarzowego, w którym przekazano zgłoszenie lub zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
13. W związku z przetwarzaniem danych osobowych przysługuje Pani/Panu prawo:
- a. dostępu do swoich danych oraz żądania ich sprostowania,
 - b. ograniczenia przetwarzania danych,
 - c. wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z siedzibą: 00-193 Warszawa, ul. Stawki 2 w przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych w Centralnym Biurze Antykorupcyjnym.
14. Na podstawie art. 17 ust. 3 lit. b i d RODO zgodnie z którym nie jest możliwe usunięcie danych osobowych niezbędnych, w szczególności do:
- a. wywiązania się z prawnego obowiązku wymagającego przetwarzania na mocy prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego;
 - b. celów archiwalnych w interesie publicznym: - jak również mając na uwadze cele określone w pkt. 1 i podstawę prawną przetwarzania danych w ramach zgłoszenia, osobie której dane są przetwarzane nie przysługuje prawo do usunięcia albo przenoszenia tych danych.
15. Osoba, której dane osobowe są przetwarzane w ramach zgłoszenia ma prawo

korzystać z przysługujących jej uprawnień, w dowolnym momencie, bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania.

16. W oparciu o dane osobowe przetwarzane w związku z realizacją celu określonego w pkt. 6

nie będą podejmowane wobec osób, których dane dotyczą zautomatyzowane decyzje, w tym decyzje będące wynikiem profilowania.

17. Administrator - zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania - wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, w szczególności w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.